

”

”

”

”

”

”

”

”

”

”

©

, 2013

1959

80

1975

1990

1994

1996

2005

RMG Copper-

2012

RMG Gold-

2012

2003

2003

2003

“ ”

. 2004

2003

” -

8 , 2005

/

“

” (50%), “

” (97,25%),

:

“

” (100%), “

” (100%,

-

),

” (100%,

-

),

“

” (100% -

-

),

“

” (51%,

-

),

),

“

” (50%),

“

” (50%,

” -

),

“

” -

21-

. 2005

2005

21

97,25%- (12 477 682

)

“

”

50%

32 500 000

,

:

■

“

”

3

;

■

50%-

2005

15

;

2005

15

■

“

”

3

■

■

“

”

3

21

;

43 614 831

- 28 702 266

“

2006

16

8 691 010

, 2 020

000

2011
 2006 16
 ინფორმაცია ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს არქივში არ იძებნება.¹ „მოთხოვნილი“
 ()

2005 25

2005 1

2004

: “ - 35 100 000

16 000 000

36 000 000

8,6
 10,5

97,25%- (12 477 682

50%

2005 19

1-1/1013

(

2005 21

: “()

” “()

900 000

2005 11

: “”მხარეები” ადასტურებენ,

რომ “ქონების” მთლიანი საფასური შეადგენს ოცდათხუთმეტი მილიონ ასი ათას (35 100 000) აშშ დოლარის ექვივალენტს ლარში, რაც წარმოადგენს “მყიდველის” მიერ საკონკურსო განაცხადში შეთავაზებულ თანხას, პლუს ცხრაას ათი ათას (910 000) აშშ დოლარის ექვივალენტს ლარში, რომელიც დამატებით ნებაყოფლობით

1

2011 19 #08/9865 -

2011 25

2

“ ”

2005 20

(

)

იქნა შეთავაზებული "მციღველის" მიერ და რაც კამში შეადგენს ოცდათექვსმეტი მილიონ ათი ათას (36 010 000) აშშ დოლარს."

Table with multiple columns containing text and numbers. Visible numbers include 2005, 11, 3, 21, 11, 17, 2007, 10, -15, -2, 2009, 1, 2007, 2005, 11, and -.

³ „მემორანდუმი არ წარმოადგენს იურიდიულ ხელშემკვრელ დოკუმენტს და აღნიშნული მემორანდუმების დადება მიზნად ისახავდა ორი მხარის კეთილი ნების გამოხატვას, რათა ურთიერთხელშეწყობით მიღწეულ იქნას კანონმდებლობით უკვე განერილი ვალდებულებების დროული შესრულება... გამომდინარე აღნიშნულიდან, მემორანდუმით განერილი ქმედებების შესრულების ანალიზი არ მიმდინარეობს სამინისტროში“.

2007

4

, 2009 1

),

(

2005

(

).

/

5

2008 27

()

: „გაცნობებთ, რომ სს „მადნეულმა“ და შპს „კვარციტმა“ სანებართვოდ დოკუმენტი გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში წარმოადგინეს 30 დეკემბერს. ვინაიდან აღნიშნულ საწარმოებზე მიმდინარეობს ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცედურა გთხოვთ, პირობების წარმოდგენა მოხდეს უმოკლეს დღეებში“.

„უმოკლეს დღეებში“, 20

⁴ 22-

⁵ 2008 7 №04/09-55

; 2008 15

№04/09-58

1999

(_____)

(_____)

)

(

(

)

2004

“ ”

)

(

. 2011

2012

... 2012

2012

30

2

, 2012

6

დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სარგებლობის სფეროში“ დადებულია ერთი შეთანხმება, ერთის მხრივ,

6

2012 10
2012 25

2012 15 " " " " 1994
 1 2012 14
 / /
 " " 13 : (1.) 2014 " (2.)
 10
 1 2.)
 12.04.2014- 10
 1. " "

#	ღონისძიებების დასახელება	შესრულების ვადა
1	" "	31.10.2012
2	- -	30.06.2012
3		12.04.2014
4	" "	31.07.2012
5		12.04.2014
6		12.04.2014
7		12.04.2012
8		15.08.2012
9		12.04.2014
10		15.08.2012
11		30.08.2012
12		15.08.2012
13		30.09.2012
14	/	30.10.2012
15		20.03.2012
16	/	30.10.2012
17		30.06.2012
18		05.11.2012 05.04.2013 05.11.2013 05.04.2014

19		15.11.2012 15.04.2013 15.11.2013 15.04.2014
20		30.09.2012
21		15.07.2012
22		12.04.2014
23		15.04.2013
24	/	30.10.2012
25	/	15.05.2013
26	/	30.10.2012
27	-	15.09.2012
28		30.11.2012
29		15.08.2012

2. „ „

#	ღონისძიებების დასახელება	შესრულების ვადა
1	„ „	31.10.2012
2		31.07.2012
3		07.04.2014
4	„ „	01.07.2012
5		07.04.2014
6		07.04.2014
7		07.04.2012
8		15.08.2012
9		07.04.2014
10		15.08.2012
11		30.09.2012
12		15.09.2012
13		30.10.2012
14	/	15.11.2012
15		15.08.2012
16	/	15.11.2012
17		30.08.2012
18		05.11.2012 05.04.2013 05.11.2013 05.04.2014
19		15.11.2012 15.04.2013 15.11.2013 15.04.2014
20	„ „	30.09.2012
21		15.07.2012
22		07.04.2014
23	/	15.09.2012

24	/	30.09.2012
25	/	15.05.2013
26	-	30.03.2013
27		30.08.2012
28		15.08.2012

2005 11

()
 : „გამყიდველი“ კისრულობს ვალდებულებას, რომ „მყიდველი“ არ აგებს პასუხს და არ იქნება ვალდებული განმინდოს ან სხვაგვარად გამოასწოროს, ან გადაიხადოს რაიმე საზღაური განმენდისა თუ სხვაგვარი გამოსწორებისათვის „დასრულების თარიღამდე“ „ჯგუფის კომპანიების“ ტერიტორიაზე გამოფრქვეულ ნებისმიერ მავნე ნივთიერებაზე, ან „ჯგუფის კომპანიების“ მიწასა თუ მიმდებარე ტერიტორიაზე გარემოს ნებისმიერ სხვა დაბინძურებაზე“.
 1994 2005

(2012 15) (2012 14)
 GeoProMining-
 10.
 GeoProMining-
 „
 11,
 120
 2012 14
 /
 12,
 2012
 (2013),
 „
 2012 15
 2005
 ()

¹⁰ <http://www.geopromining.com>, Объявление о продаже активов Группы ГеоПроМайнинг в Грузии, 14 Июня 2012, Москва
¹¹ <http://liberali.ge>, „
¹² 2012
 6
 „
 2012 15
 ()

2012

2013

25

2013

10
37-

№2/1/524
-3 -4

13
14

////

...

57¹⁰

-4

...

37-

-3

-4

13

57¹⁰

-3

-4

37-

-3

-4

37-

-5

14 "

3.

4.

-3

-4

37-

“ ”

37-

-3

-4

“

”

37-

“

”

“

”

”

, 2012

15

2005

2004-2008

-8

2008

2012
RMG Copper- (

RMG Gold- (")

“ამიტომაც შევიდა კომპანიებში ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახური. არის გარკვეული ინფორმაცია და მათი გადამონშება ხდება,”¹⁵ -

2013

RMG Copper-

RMG Gold-

RMG Gold -

RMG-

15

: 1. “ (- -), # 100752, #01018
#00885 2010 6 2011 12
40 ; 2. “ ()
, 2011 8 2012 20
20

16 “

”, 24 28.12.12

2004

17

10000-

“18

2006 30

19

2006 17

20

2006 7 N665
(. . . 3018-2929 .)

1994

7 Ltd Trans Georgian Resources- 20

. 2005 Ltd Trans Georgian Resources,
RMG

Gold- („ “) , 2009

2004 Ltd Trans Georgian Resources-

“ “

“RMG GOLD”- ²¹ , 2013 : „2004-
2007 წწ მცირე კავკასიონზე, საქართველოს სამხრეთ პროვინცია ქვემო ქართლში, ადგილ საყდრისის

17

¹⁸ http://museum.ge/index.php?lang_id=GEO&sec_id=100&info_id=12288

¹⁹ „ 1977

№3/133 (, 27.04.2006 ., №9; . IV; .49) 2006 30

²⁰ „ -

2006 17 №3/225–№1-

1/616

²¹ <http://greenalt.org/wp-content/uploads/2013/08/annex6.pdf>

სენსეაციურმა აღმოჩენამ საქართველო იმ უძველესი ოქროს მწარმოებელი წვეყნის გვერდით დააყენა, როგორც ეგვიპტეა, სადაც მადნეული ოქროს მოპოვება სამთო წესით ხდებოდა. თუკი აქამდე ცნობილი იყო, რომ ბრინჯაოს ხანის ადრეული პერიოდი ოქროს მოპოვება რეცხვით იწარმოებოდა, ახლა უკვე ცხადი გახდა, რომ ძვ. წ. III ათასწ. დასაწყისში ოქროს მოპოვების ტექნოლოგიაში უფრო შრომატევადი პროცესი ფიქსირდება, ვიდრე მდინარეში მისი რეცხვაა. დღევანდელი არქეოლოგიური მონაცემების საფუძველზე საქართველოში ოქროს მოპოვება პირდაპირ სამთო წესით დაიწყო. ამდენად ცოდნა იმისა, თუ როგორ და რა მეთოდებით შეიძლებოდა ძვ.წ. IV- III ათასწ. მიჯნაზე, ოქროს შემცველი ძარღვის პოვნა და მისი მოპოვება, ამყარებს მოსაზრებას, რომ უძველესი სამთოელები უკვე IV ათასწლეულში სრულად ფლობდნენ ოქროს წარმოების რთულ ტექნოლოგიებს...“.

2013

2013 26 RMG Gold- („)

Georgian Resources-	20	1994	7	Ltd Trans
		(2004)	
		RMG-		
	2003			

„2004 წელს საბადოს კონტურის ფარგლებში, გეოლოგიურ სამუშაოთა ჩატარებისას, ნაპოვნი იქნა ძველი სამთო გამონამუშევრები (გვირაბები), რომელთაც 2006 წელს მიენიჭა ეროვნული მნიშვნელობის კულტურის ძეგლის კატეგორია. ამასთან, სრულიად იგნორირებულ იქნა ის ფაქტი, რომ აღნიშნული ობიექტი მდებარეობდა უკვე ლიცენზირებულ საბადოზე. ზემოაღნიშნული გარემოება შეუძლებელს ხდის საყდრისის საბადოს უდიდესი ნაწილის დამუშავებას, რაც მინიმუმამდე ამცირებს საბადოს ეკონომიკური მნიშვნელობას და სერიოზულ ზიანს აყენებს როგორც სახელმწიფოს, ასევე ინვესტორის ინტერესს... მიუხედავად იმისა, რომ სამეცნიერო წრეებში და არქეოლოგთა შორის ძეგლის ასაკთან, მნიშვნელობასთან და სტატუსთან დაკავშირებით არ არის ცალსახა დამოკიდებულება, ჩვენ მაინც მხოლოდ საკითხის ეკონომიკურ ასპექტზე გავამახვილებთ ყურადღებას. სამთამადნო სანარმოს ფუნქციონირების შედეგად მიღებული საბიუჯეტო შემოსავალი, მხოლოდ პირველი 7-8 წლის განმავლობაში 100 მლნ. დოლარს გადააჭარბებს, დასაქმდება 700-მდე ადამიანი (უმეტესწილად ადგილობრივი მოსახლეობა), ხოლო საშუალო ხელფასი 1000 ლარს

„ ()

22
23

22 2000 23 N 158
23 2010 6 N 813

2014 14 . 2012

RMG Gold-
29
2014 15

27

RMG

2

RMG

RMG Gold-
7-8

26-

1.

()

2.

3.

4.

5.

26

RMG Gold-
2013

1

2013

²⁴,

)

(

28

№03/82,

1

2013

²⁴

RMG Gold-

2013

21

#01/01-200

RMG-

<http://greenalt.org/>

„კომპანია “RMG“-ის 2013 წლის 26 აპრილის №034/13 განცხადების საფუძველზე, საქართველოს მთავრობის
2013 28 №03/82

11

35

“ (1999-2007)

ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემული იყო მხოლოდ იმ მოტივით, რომ 1999 წლის 25 ივნისს მიღებულ იქნა საქართველოს კანონი „კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“, რომლის 77-ე მუხლის მიხედვით ძალადაკარგულად გამოცხადდა მანამდე მოქმედი საქართველოს სსრ 1977 წლის კანონი „ისტორიისა და კულტურის ძეგლების დაცვისა და გამოყენების შესახებ“, რის შედეგადაც, „ნორმატიული აქტების შესახებ“ 1996 წლის საქართველოს კანონის 50-ე მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტების გათვალისწინებით, ძალადაკარგულად ჩაითვალა ყველა ის კანონქვედებარე აქტი, რომელთა გამოცემაც მოხდა 1977 წლის „ისტორიისა და კულტურის ძეგლების დაცვისა და გამოყენების შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის საფუძველზე, მათ შორის ის აქტები, რომელთა მიხედვითაც კონკრეტული ობიექტები გამოცხადდნენ ისტორიისა და კულტურის ძეგლებად.

იმის გამო, რომ ზემოაღნიშნულ ძველ სამართლებრივი აქტებით გათვალისწინებულ ობიექტებს არ ჰქონდათ დაკარგული კულტურული ღირებულება, „საქართველოს სსრ 1977 წლის კანონის „ისტორიისა და კულტურის ძეგლების დაცვისა და გამოყენების შესახებ“ მოქმედების პერიოდში ისტორიისა და კულტურის ძეგლებად გამოცხადებული ობიექტებისათვის კულტურის უძრავი ძეგლის სტატუსის მინიჭების თაობაზე“ საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრის 2006 წლის 30 მარტის №3/133 ბრძანებით მათ მიენიჭათ (პრაქტიკულად აღუდგათ) კულტურის უძრავი ძეგლის სტატუსი ამავე ბრძანების დანართში მოყვანილი ნუსხის მიხედვით. მათ შორის აღმოჩნდა აგრეთვე ბოლნისის რაიონის ობიექტების ნუსხაში მითითებული ობიექტი – საყდრისი-ყაჩალიანის უძველესი ოქროს მაღაროც, თუმცა, ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ბრძანების გამოცემის მომენტისათვის ხსენებული ობიექტი არცერთ ზემოაღნიშნულ (ძველ) სამართლებრივ აქტში არ იყო აღნუსხული როგორც კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი. შესაბამისად „საყდრისი-ყაჩალიანის უძველესი ოქროს მაღარო“ სამართლებრივად არ უნდა მოხვედრილიყო საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრის 30.03.2006წ. #3/133 ბრძანების დანართში, რადგანაც არ წარმოადგენდა მისი რეგულირების საგანს და ამდენად იგი აბსოლუტურად უსაფუძვლოდ იქნა შეტანილი ზემოხსენებულ სამართლებრივ აქტში.

აღნიშნული ქმედება „საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის“ 53-ე მუხლის მე-5 ნაწილის („5. ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლება არ ჰქონდა თავისი გადაწყვეტილება დაეფუძნებინა იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს“) და 96-ე მუხლის მე-2 ნაწილის დარღვევაა („2. დაუშვებელია ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტის გამოცემას საფუძველად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არაა გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ“).

ასევე დარღვეულია იმ დროს მოქმედი „კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტი, რაც გულისხმობს, რომ ძეგლის სტატუსი უძრავი ძეგლის ნიშნის მქონე ობიექტს უნდა მინიჭებოდა მხოლოდ კომისიის დასკვნის საფუძველზე, რაც არ განხორციელებულა. სამინისტროში არ მოიძებნა არც ერთი დოკუმენტი, რომელიც იმ დროს მოქმედი კანონმდებლობით უნდა

საყდრისი-ყაჩალიანის უბანზე უძველესი სამთამადნო მრეწველობის ძეგლის, კერძოდ უძველესი ოქროს მაღაროს არსებობის მეცნიერული დასაბუთება, არქეოლოგიური კუთხით, შეიცავს მნიშვნელოვან ხარვეზებს და არ არის დამაჯერებელი. არგუმენტები და ფაქტობრივი მასალა, რაც კომისიას წარედგინა ანგარიშებისა და დასკვნების სახით, ვერ ადასტურებს ოქროს უძველესი და უნიკალური მაღაროს არსებობას.

²⁵ <http://www.culture.gov.ge/topicdetals-1.7405.html>

კომისიის სხდომებზე წარდგენილი იქნა გეოლოგიური, საინჟინრო-გეოლოგიური, მეტალურგიული, და მასალათა გამძლეობის დასკვნები, რომელთა მსგავსი შინაარსიდან გამომდინარე მიჩნეულ იქნა, რომ გეოლოგიური კუთხით, პრეისტორიულ პერიოდში ოქროს მოპოვება საყდრისის საბადოს ყაჩაღიანის უბანზე არ დასტურდება.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს თხოვნის საფუძველზე, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ს.ს.ი.პ. გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ აღვიღებ სიტუაციის შესწავლის შედეგად მიღებული დასკვნის შესაბამისად, საყდრისის ტერიტორიაზე დაწყებული მადნის მოპოვებითი სამუშაოების შეწყვეტა უპირობოდ გამოიწვევს გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების არაკონტროლირებად ეფექტებს.

გემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, 2013 წლის 5 ივლისს, გამოცემული იქნა №03/108 ბრძანება, რომელიც გულისხმობს არქეოლოგიური ობიექტისათვის კანონის დარღვევით მინიჭებული ძეგლის სტატუსის ბათილად ცნობას.

ამავე ბრძანების საფუძველზე, დაიწყო მუშაობა ბოლნისის მუნიციპალიტეტში მუზეუმის აშენების საკითხზე, სადაც განთავსდება საყდრისი-ყაჩაღიანის არქეოლოგიურ ობიექტზე მოპოვებული კულტურული ღირებულების მქონე არტეფაქტები.

„საყდრისი-ყაჩაღიანის არქეოლოგიური ობიექტის“ ტერიტორია ინარჩუნებს არქეოლოგიური დაცვის ზონის სტატუსს, შესაბამისად, „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-40 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად: „არქეოლოგიური დაცვის ზონაში აკრძალულია ყოველგვარი საქმიანობა, რომელიც გამოიწვევს ზონაში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის დაზიანებას, განადგურებას, მისი აღქმის გაუარესებას ან ხელს შეუშლის მასზე სრულფასოვანი მეცნიერული კვლევის ჩატარებას“. აქედან გამომდინარე, არქეოლოგიური სამუშაოების დასრულებამდე და არქეოლოგიური დაცვის ზონის არსებობის პირობებში, საყდრისი-ყაჩაღიანის არქეოლოგიური ობიექტის უსაფრთხოება კანონით არის სრულყოფილად დაცული“.

35

„11 მაღალი კვალიფიკაციის მქონე სხვადასხვა დარგის

სპეციალისტი “

1977							
2006	30	№3/133	2013	5	№ 03/108	2013	28
№03/82							
1.	1-						
		2004-2005					

²⁶ <http://www.culture.gov.ge/misc/topic/1373981282.PDF>

2005

2005

16

2004-2005

2013

11

2. (-3)
 „იმდენად, რამდენადაც 2006 წელს არ არსებობდა არავითარი საფუძველი ე.წ. „უძველესი მადაროს“ ძეგლად გამოცხადებისა, რადგანაც ასეთი ობიექტი არც ცნობილი იყო და არც დადასტურებული, მისი ძეგლად გამოცხადება მოხდა იმ დროისათვის მოქმედი „კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ კანონით, აგრეთვე ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დაწესებული ნორმებისა და პროცედურების უხეშად დარღვევით, რაზეც არსებობს კომისიის დასკვნა (კომისიის ოქმი #1 30.05.2013)“.

2013

30

3. -4 „არქეოლოგიური თვალსაზრისით უძველესი ოქროს მადაროს დასაბუთება არ არის დამატერებული და შეიცავს არაერთ მნიშვნელოვან და სერიოზულ ხარვეზს“.

4.

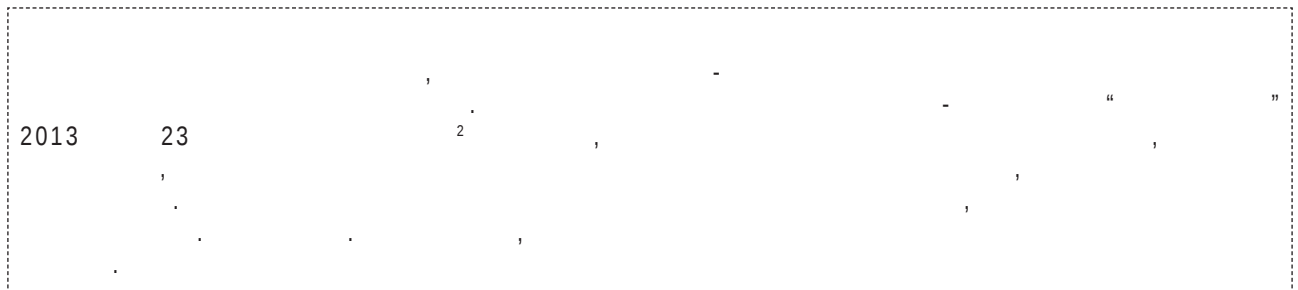
-6

²⁷ <http://www.culture.gov.ge/misc/topic/1373981312.PDF>
²⁸ <http://greenalt.org/wp-content/uploads/2013/08/annex12.pdf>
²⁹ <http://greenalt.org/wp-content/uploads/2013/08/annex13.pdf>

: „არ

15“

I gambashidze, A Hauptmann, R. Slotta and Uyalcin (eds.),
Georgien Schtätze aus dem Land des Goldenen Vlies. Bohum, 2001. 2006
2001

5.

-7

31

- 16.01.1992 -2

-5

6.

-8

2013 27

RMG Gold-

(

)

„ვიზუალურმა

³⁰ <http://www.palitrav.ge/aq-da-akhla/30207-qaq-da-akhlaq-stumari-aleqsandre-thvaltcrelidze.html>

³¹ 2000 23 N 158

()

სარგებლობის დასრულებისას ან წიაღით სარგებლობის სხვა მიზეზით შეწყვეტისას, თუ არ არსებობს წიაღით შემდგომი სარგებლობის პერსპექტივა, სარეკულტივაციო სამუშაოების ჩატარება ეკისრება წიაღით მოსარგებლეს, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა“.

RMG Gold-

2013	13		
RMG Gold-			26
	2013	18	
			2013
			1
		RMG Gold-	
2,5			

7.

7-8

„დაუშვებელია საწარმოს ფუნქციონირების შემდგომი დაუსაბუთებელი, ხელოვნურად შეფერხება, რადგან ამგვარი მიდგომა სერიოზულად აზარალებს როგორც ადგილობრივ, ასევე სახელმწიფო ბიუჯეტს და პირდაპირ ეწინააღმდეგება სახელმწიფო ინტერესებს“.

8.

“32.

”

33.

”

“

”

34.

2013 16 (11)

“ (, 2005)³⁵ -
„რომ ყოველ ადამიანს

(1948),

(1966)“;

„კულტურული მემკვიდრეობის განსაზღვრისა და რეგულირების ამჟამად მიმდინარე პროცესებში საზოგადოების ყველა წევრის ჩართვის აუცილებლობაში“.

-7

³² <http://greenalt.org/wp-content/uploads/2013/08/annex17.pdf>

³³ <http://greenalt.org/wp-content/uploads/2013/08/annex18.pdf>

³⁴ <http://greenalt.org/wp-content/uploads/2013/08/annex19.pdf>

³⁵

2013 8

(#03/130),

-

5

RMG-

,

,

-

2013

RMG-

-

,

,

, 2013

16

-

,

-

. 2013

7

№ 1436

” ”

,

“

2006

17

№3/225-№1-1/616

“

2013 5 2013 5 № 03/108

2013 26

2013 10

მეცნიერთა მიერ არგუმენტირებული დასაბუთებების საფუძველზე გამოიკვეთა აზრი, საყდრისი-ყაჩაღიანის არქეოლოგიური ობიექტის სპეციფიურობიდან გამომდინარე, მისი გადაადგილებისა და ადგილზე შენარჩუნების საჭიროების თაობაზე“.

2013 16

2013 17

2013 26 16.00 11.00

RMG Gold- 2006

“საყდრისი-ყაჩაღიანის საკითხი ერთ-ერთი უმთავრესი თემაა, რაზეც ჩემი სამინისტროში ყოფნისას რამდენიმე ბრძანება დავწერე. ჯერ კიდევ მიმდინარე

ამის გამო ჩვენ ვეძებდით ოქროს გამოსა

“36”

2-3

“2013
(#1430)”

3

³⁶ ” :
ge/?p=167043

“, 26 , 2013 <http://www.epn>.

